

OBSAH

1 ÚVOD	5
2 ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ POJMY	7
3 ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ SYMBOLY	15
4 DEMOGRAFICKÁ SÍŤ	21
5 VYBRANÉ DEMOGRAFICKÉ UKAZATELE A JEJICH VÝVOJ.....	25
6 KONSTRUKCE VĚKOVÉ PYRAMIDY.....	37
7 METODA STANDARDIZACE	45
7.1 Standardizace plodnosti.....	46
7.2 Standardizace úmrtnosti	49
8 ÚMRTNOSTNÍ TABULKY.....	53
9 POPULAČNÍ PROGNÓZY.....	63
10 PROSTOROVÝ POHYB OBYVATELSTVA.....	69
11 PŘÍLOHY.....	75

jsou doplněna řešenými vzorovými příklady.

V posledních letech význam demografie roste. Je třeba si uvědomit domny, které s sebou přinášejí změny nejenom ve věkové struktuře obyvatelstva. Demografie je vědou interdisciplinární. Pro pochopení současné populační situace nejenom v České republice musíme mít představu i o budoucí vývoji celkového počtu obyvatel, ale také o vývoji jednotlivých ukazatelů jako jsou úmrtnost, porodnost, migrační a další. Demografická situace daného státu ovlivňuje nejenom ekonomiku, ale také ostatní oblasti jako zdravotnictví, školství, rodinnou politiku, sociální politiku, bytovou politiku. Bez znalosti demografie nemůžeme pracovat v oblasti životního pojištění. I podnikatelé si v rámci svých zájmů vyhodnocují demografickou situaci daného území a to nejenom z pohledu budoucí pracovní síly, ale i z pohledu možných spotřebitelů. Dobry ekonom si musí tyto souvislosti a vzájemné vazby uvědomit. Cílem úvodních kurzů demografie je naučit posluchače umět správně používat a využívat základní demografické informace ve svém oboru.

Úvodní kurzy demografie jsou určeny širokému okruhu posluchačů a tomu odpovídá i probíraný obsah školení. Text je určen jako základní materiál ke cvičením.

Všechny údaje zde použité jsou převzaty z publikací a internetových stránek ČSU.

Chcely bychom vám touto příležitostí poděkovat pracovníkům ČSU z oddělení demografické statistiky Ing. Miroslavu Šimkovi a Mgr. Kryštofu Zemanovi, Ph.D. za vstřícný přístup při poskytování údajů pro naši výuku.

Rády bychom poděkovaly členům Katedry demografie VŠE Praha za pomoc a cenné připomínky při sestavování této příručky. Děk patří také občana rezidentům RNDr. Ljubiši Fialovi, CSc. a Ing. Petře Kuncové. Stejně tak děkujeme za přečtení textu a za pomoc při odstraňování některých opomínek Přemysla Baška.

11 PŘÍLOHY

POHYB OBYVATELSTVA V ČESKÉ REPUBLICE, 1955–2005 – ABSOLUTNÍ ÚDAJE	76
POHYB OBYVATELSTVA V ČESKÉ REPUBLICE, 1955–2005 – RELATIVNÍ ÚDAJE	78
ÚMRTNOSTNÍ TABULKY, ČESKÁ REPUBLIKA, MUŽI, 2005	80
ÚMRTNOSTNÍ TABULKY, ČESKÁ REPUBLIKA, ŽENY, 2005	82
DOMOVNÍ LIST	84
BYTOVÝ LIST	86
SČÍTACÍ LIST OSOB	88

Pohyb obyvatelstva v České republice, 1955–2005 – absolutní údaje (pokračování)

Rok	Úmrtí		Narození		Přesídlení		Emigrace		Imigrace		Změna	
	absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní
1955	11 205	10,2	13 220	12,1	14 200	12,8	10 200	9,2	11 200	10,1	1 000	0,9
1956	11 100	10,1	13 100	12,0	14 100	12,7	10 100	9,1	11 100	10,0	1 000	0,9
1957	11 000	10,0	13 000	11,9	14 000	12,6	10 000	9,0	11 000	9,9	1 000	0,9
1958	10 900	9,9	12 900	11,8	13 900	12,5	9 900	8,9	10 900	9,8	1 000	0,9
1959	10 800	9,8	12 800	11,7	13 800	12,4	9 800	8,8	10 800	9,7	1 000	0,9
1960	10 700	9,7	12 700	11,6	13 700	12,3	9 700	8,7	10 700	9,6	1 000	0,9
1961	10 600	9,6	12 600	11,5	13 600	12,2	9 600	8,6	10 600	9,5	1 000	0,9
1962	10 500	9,5	12 500	11,4	13 500	12,1	9 500	8,5	10 500	9,4	1 000	0,9
1963	10 400	9,4	12 400	11,3	13 400	12,0	9 400	8,4	10 400	9,3	1 000	0,9
1964	10 300	9,3	12 300	11,2	13 300	11,9	9 300	8,3	10 300	9,2	1 000	0,9
1965	10 200	9,2	12 200	11,1	13 200	11,8	9 200	8,2	10 200	9,1	1 000	0,9
1966	10 100	9,1	12 100	11,0	13 100	11,7	9 100	8,1	10 100	9,0	1 000	0,9
1967	10 000	9,0	12 000	10,9	13 000	11,6	9 000	8,0	10 000	8,9	1 000	0,9
1968	9 900	8,9	11 900	10,8	12 900	11,5	8 900	7,9	9 900	8,8	1 000	0,9
1969	9 800	8,8	11 800	10,7	12 800	11,4	8 800	7,8	9 800	8,7	1 000	0,9
1970	9 700	8,7	11 700	10,6	12 700	11,3	8 700	7,7	9 700	8,6	1 000	0,9
1971	9 600	8,6	11 600	10,5	12 600	11,2	8 600	7,6	9 600	8,5	1 000	0,9
1972	9 500	8,5	11 500	10,4	12 500	11,1	8 500	7,5	9 500	8,4	1 000	0,9
1973	9 400	8,4	11 400	10,3	12 400	11,0	8 400	7,4	9 400	8,3	1 000	0,9
1974	9 300	8,3	11 300	10,2	12 300	10,9	8 300	7,3	9 300	8,2	1 000	0,9
1975	9 200	8,2	11 200	10,1	12 200	10,8	8 200	7,2	9 200	8,1	1 000	0,9
1976	9 100	8,1	11 100	10,0	12 100	10,7	8 100	7,1	9 100	8,0	1 000	0,9
1977	9 000	8,0	11 000	9,9	12 000	10,6	8 000	7,0	9 000	7,9	1 000	0,9
1978	8 900	7,9	10 900	9,8	11 900	10,5	7 900	6,9	8 900	7,8	1 000	0,9
1979	8 800	7,8	10 800	9,7	11 800	10,4	7 800	6,8	8 800	7,7	1 000	0,9
1980	8 700	7,7	10 700	9,6	11 700	10,3	7 700	6,7	8 700	7,6	1 000	0,9
1981	8 600	7,6	10 600	9,5	11 600	10,2	7 600	6,6	8 600	7,5	1 000	0,9
1982	8 500	7,5	10 500	9,4	11 500	10,1	7 500	6,5	8 500	7,4	1 000	0,9
1983	8 400	7,4	10 400	9,3	11 400	10,0	7 400	6,4	8 400	7,3	1 000	0,9
1984	8 300	7,3	10 300	9,2	11 300	9,9	7 300	6,3	8 300	7,2	1 000	0,9
1985	8 200	7,2	10 200	9,1	11 200	9,8	7 200	6,2	8 200	7,1	1 000	0,9
1986	8 100	7,1	10 100	9,0	11 100	9,7	7 100	6,1	8 100	7,0	1 000	0,9
1987	8 000	7,0	10 000	8,9	11 000	9,6	7 000	6,0	8 000	6,9	1 000	0,9
1988	7 900	6,9	9 900	8,8	10 900	9,5	6 900	5,9	7 900	6,8	1 000	0,9
1989	7 800	6,8	9 800	8,7	10 800	9,4	6 800	5,8	7 800	6,7	1 000	0,9
1990	7 700	6,7	9 700	8,6	10 700	9,3	6 700	5,7	7 700	6,6	1 000	0,9
1991	7 600	6,6	9 600	8,5	10 600	9,2	6 600	5,6	7 600	6,5	1 000	0,9
1992	7 500	6,5	9 500	8,4	10 500	9,1	6 500	5,5	7 500	6,4	1 000	0,9
1993	7 400	6,4	9 400	8,3	10 400	9,0	6 400	5,4	7 400	6,3	1 000	0,9
1994	7 300	6,3	9 300	8,2	10 300	8,9	6 300	5,3	7 300	6,2	1 000	0,9
1995	7 200	6,2	9 200	8,1	10 200	8,8	6 200	5,2	7 200	6,1	1 000	0,9
1996	7 100	6,1	9 100	8,0	10 100	8,7	6 100	5,1	7 100	6,0	1 000	0,9
1997	7 000	6,0	9 000	7,9	10 000	8,6	6 000	5,0	7 000	5,9	1 000	0,9
1998	6 900	5,9	8 900	7,8	9 900	8,5	5 900	4,9	6 900	5,8	1 000	0,9
1999	6 800	5,8	8 800	7,7	9 800	8,4	5 800	4,8	6 800	5,7	1 000	0,9
2000	6 700	5,7	8 700	7,6	9 700	8,3	5 700	4,7	6 700	5,6	1 000	0,9
2001	6 600	5,6	8 600	7,5	9 600	8,2	5 600	4,6	6 600	5,5	1 000	0,9
2002	6 500	5,5	8 500	7,4	9 500	8,1	5 500	4,5	6 500	5,4	1 000	0,9
2003	6 400	5,4	8 400	7,3	9 400	8,0	5 400	4,4	6 400	5,3	1 000	0,9
2004	6 300	5,3	8 300	7,2	9 300	7,9	5 300	4,3	6 300	5,2	1 000	0,9
2005	6 200	5,2	8 200	7,1	9 200	7,8	5 200	4,2	6 200	5,1	1 000	0,9
2006	6 100	5,1	8 100	7,0	9 100	7,7	5 100	4,1	6 100	5,0	1 000	0,9
2007	6 000	5,0	8 000	6,9	9 000	7,6	5 000	4,0	6 000	4,9	1 000	0,9
2008	5 900	4,9	7 900	6,8	8 900	7,5	4 900	3,9	5 900	4,8	1 000	0,9
2009	5 800	4,8	7 800	6,7	8 800	7,4	4 800	3,8	5 800	4,7	1 000	0,9
2010	5 700	4,7	7 700	6,6	8 700	7,3	4 700	3,7	5 700	4,6	1 000	0,9
2011	5 600	4,6	7 600	6,5	8 600	7,2	4 600	3,6	5 600	4,5	1 000	0,9
2012	5 500	4,5	7 500	6,4	8 500	7,1	4 500	3,5	5 500	4,4	1 000	0,9
2013	5 400	4,4	7 400	6,3	8 400	7,0	4 400	3,4	5 400	4,3	1 000	0,9
2014	5 300	4,3	7 300	6,2	8 300	6,9	4 300	3,3	5 300	4,2	1 000	0,9
2015	5 200	4,2	7 200	6,1	8 200	6,8	4 200	3,2	5 200	4,1	1 000	0,9
2016	5 100	4,1	7 100	6,0	8 100	6,7	4 100	3,1	5 100	4,0	1 000	0,9
2017	5 000	4,0	7 000	5,9	8 000	6,6	4 000	3,0	5 000	3,9	1 000	0,9
2018	4 900	3,9	6 900	5,8	7 900	6,5	3 900	2,9	4 900	3,8	1 000	0,9
2019	4 800	3,8	6 800	5,7	7 800	6,4	3 800	2,8	4 800	3,7	1 000	0,9
2020	4 700	3,7	6 700	5,6	7 700	6,3	3 700	2,7	4 700	3,6	1 000	0,9
2021	4 600	3,6	6 600	5,5	7 600	6,2	3 600	2,6	4 600	3,5	1 000	0,9
2022	4 500	3,5	6 500	5,4	7 500	6,1	3 500	2,5	4 500	3,4	1 000	0,9
2023	4 400	3,4	6 400	5,3	7 400	6,0	3 400	2,4	4 400	3,3	1 000	0,9
2024	4 300	3,3	6 300	5,2	7 300	5,9	3 300	2,3	4 300	3,2	1 000	0,9
2025	4 200	3,2	6 200	5,1	7 200	5,8	3 200	2,2	4 200	3,1	1 000	0,9
2026	4 100	3,1	6 100	5,0	7 100	5,7	3 100	2,1	4 100	3,0	1 000	0,9
2027	4 000	3,0	6 000	4,9	7 000	5,6	3 000	2,0	4 000	2,9	1 000	0,9
2028	3 900	2,9	5 900	4,8	6 900	5,5	2 900	1,9	3 900	2,8	1 000	0,9
2029	3 800	2,8	5 800	4,7	6 800	5,4	2 800	1,8	3 800	2,7	1 000	0,9
2030	3 700	2,7	5 700	4,6	6 700	5,3	2 700	1,7	3 700	2,6	1 000	0,9
2031	3 600	2,6	5 600	4,5	6 600	5,2	2 600	1,6	3 600	2,5	1 000	0,9
2032	3 500	2,5	5 500	4,4	6 500	5,1	2 500	1,5	3 500	2,4	1 000	0,9
2033	3 400	2,4	5 400	4,3	6 400	5,0	2 400	1,4	3 400	2,3	1 000	0,9
2034	3 300	2,3	5 300	4,2	6 300	4,9	2 300	1,3	3 300	2,2	1 000	0,9
2035	3 200	2,2	5 200	4,1	6 200	4,8	2 200	1,2	3 200	2,1	1 000	0,9
2036	3 100	2,1	5 100	4,0	6 100	4,7	2 100	1,1	3 100	2,0	1 000	0,9
2037	3 000	2,0	5 000	3,9	6 000	4,6	2 000	1,0	3 000	1,9	1 000	0,9
2038	2 900	1,9	4 900	3,8	5 900	4,5	1 900	0,9	2 900	1,8	1 000	0,9
2039	2 800	1,8	4 800	3,7	5 800	4,4	1 800	0,8	2 800	1,7	1 000	0,9
2040	2 700	1,7	4 700	3,6	5 700	4,3	1 700	0,7	2 700	1,6	1 000	0,9
2041	2 600	1,6	4 600	3,5	5 600	4,2	1 600	0,6	2 600	1,5	1 000	0,9
2042	2 500	1,5	4 500	3,4	5 500	4,1	1 500	0,5	2 500	1,4	1 000	0,9
2043	2 400	1,4	4 400	3,3	5 400	4,0	1 400	0,4	2 400	1,3	1 000	0,9
2044	2 300	1,3	4 300	3,2	5 300	3,9	1 300	0,3	2 300	1,2	1 000	0,9
2045	2 200	1,2	4 200	3,1	5 200	3,8	1 200	0,2	2 200	1,1	1 000	0,9
2046	2 100	1,1	4 100	3,0	5 100	3,7	1 100	0,1	2 100	1,0	1 000	0,9
2047	2 000	1,0	4 000	2,9	5 000	3,6	1 000	0,0	2 000	0,9	1 000	0,9
2048	1 900	0,9	3 900	2,8	4 900	3,5	900	-0,1	1 900	0,8	1 000	0,9
2049	1 800	0,8	3 800	2,7	4							